AKTUALNO VPRAŠANJE

Pred dnevi so se v Kranju spet razširile govorice o pojavu otroške paralize. Da bi zvedeli, koliko so te vesti točne, smo se obrnili za pojasnilo na Okrajni higienski zavod. Direktor doktor Danilo Gomišček je potrdil, da velja to sedaj le za en primer v občini.

Na vprašanje, če je tudi letos pričakovati večji izbruh te bolezni, in kakšne ukrepe bo podvzel Okrajni higienski zavod Kranj, smo dobili tale odgovor:

»Predvidevamo, da bo letos obolelo za poliomielitisom približno isto število ljudi kot lani. To število bo ostalo verjetno trajno. V kranjskem okraju je bilo lani ugotovljenih 36 primerov, od katerih sta bila tudi dva smrtna. Cepili smo 163 otrok, za kar smo potrošili nad 1 milijon dinarjev.

Tudi letos se bomo lotili najstrožjih preventivnih ukrepov. Epidemije ne pričakujemo. Zatiranje in preprečevanje, združeno z zaščitnim cepljenjem je naša glavna naloga. Najuspešnejšo zaščito dosežemo s tem, da se izognemo vsakršnim stikom z bolnikom. Seveda pa je osebna higiena, posebno še skrb za čistočo rok, hrane, pitne vode tudi obvezni del zaščite pred otroško paralizo.« J. O.

AKTUALNO VPRAŠANJE

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETO X. ST. 24 — CENA DIN 10.— Kranj, 25. marca 1957

KAJ JE POTREBNEJŠE?

Mlečne restavracije v Kranju ne kaže ukiniti, ker se v njej hranijo mnogi delavci, uslužbenci in mladina

Kako potrebna je Mlečna restavracija v Kranju, se je pokazalo prav pred dnevi, ko so jo zaprli samo za en dan. Precej ljudi, predvsem mladih delavcev in dijakov, je ostalo brez zajtrka, malice in večerje. Med ljudmi so se širile različne vesti — nekateri so govorili, da bodo mlečno restavracijo zaprli, drugi, da popravljajo prostore, da jo povečujejo itd. Res pa je bilo le to, da je niso niti povečali niti prebelili oziroma uredili, temveč so na prošnjo podjetja Slovenija šport iz Ljubljane, ki si urejuje prostore poleg lokala restavracije, le prezidali vrata nekoliko v notranjost.

Govorice, da bodo Mlečno restavracijo v Kranju zaprli, niso popolnoma neutemeljene. Občinska sanitarna inšpekcija v Kranju je res izdala odločbo, da se mora restavracija 1. aprila zapreti, če ne bodo do tedaj uredili prostorov. Sedanji prostor ne ustreza predpisom, ker je restavracija in kuhinja v istem prostoru, ki je razen tega še odločno premajhen. Že več mesecev si uprava mlekarne v Čirčah prizadeva, da bi dobili še prostor, kjer je sedaj bife gostinskega podjetja »Storžič«. Tako bi lahko restavracijo povečali in uredili. Na mnoge intervencije pa podjetje »Storžič« vztraja pri svojem sklepu, da odstopi prostor le, če jim zgradijo nov prostor za bife. Sredstev za gradnjo tega prostora zadružna mlekarna nima, ker je investicijska sredstva namenila za rekonstrukcijo mlekarne. Gostinsko podjetje »Storžič« sicer res potrebuje prostor, vprašanje pa je, če niso njihova vztrajanja nekoliko preveč zahtevna in enostranska.

Mlečne restavracije res ne kaže zapreti. Od svojega obstoja do danes je v restavraciji vedno več obiskovalcev. Povprečno v njej stalno zajtrkuje in večerja nad 500 ljudi — torej so postali le-ti že njeni stalni abonenti. Razen tega moramo pozdraviti tudi to, da so cene v tej restavraciji nižje kot kjerkoli drugod. Dnevno prodajo samo jogurta okoli 300 do 400 kozarčkov.

V mlečni restavraciji se hranijo tudi nekateri, ki imajo

(Nadaljevanje na 3. strani)

PETI OBČNI ZBOR OKRAJNE GOSTINSKE ZBORNICE

Živahno in precej konkretno

V petek je bil v hotelu »Jelovica« na Bledu občni zbor Okrajne gostinske zbornice, kateremu sta prisostvovala tudi podpredsednika OLO Kranj **Ivan Bertoncelj-Johan** in **Dušan Horjak** ter razen zastopnikov občinskih ljudskih odborov in gostinskih zbornic tudi predsednik republiške gostinske zbornice **Stane Renko.**

Kljub temu, da se je občnega zbora udeležilo le 55% članov zbornice, lahko rečemo, da je bila razprava o poročilu upravnega odbora in zbornice za preteklo leto dokaj živahna. Mestoma je morda prihajala v obravnavanje preveč drobnih in morda tudi nenačelnih vprašanj, je pa nakazala vrsto problemov, ki terjajo rešitev...

Precej je bilo govora o pavšalni obdavčitvi tako zasebnih gostišč kakor tudi nekaterih večjih gostinskih obratov in hotelov. Opaziti je, da nekateri občinski ljudski odbori ne upoštevajo v zadostni meri dejansko doseženega prometa posameznih zasebnih gostišč in jih v precej primerih dokaj nestimulativno obdavčujejo. Povsem drugi učinek od pričakovanega pa je povzročila obdavčitev (pavšalna) nekaterih hotelov. Izkazalo se je, da so nekateri občinski ljudski odbori (Bled, Bohinj) znižali družbene obveznosti takim obratom do take stopnje, da je vse prej kot vzpodbujala podjetja, da bi ustvarjala večji promet. Kaj se je pokazalo? — Taki gostinski obrati so stremeli le za tolikšnim prometom, ki jim je omogočil poravnati obveznosti do družbe, za nadaljnjim povečanjem prometa pa niso stremeli. »To lanskoletno prakso«, je dejal v razpravi podpredsednik OLO Dušan Horjak, »bo treba letos odločno spremeniti«.

Letos je prišla do izraza, bolj kot kdajkoli doslej, težnja, da bi uredili nekatere probleme našega gostinstva in turizma v okviru že obstoječih možnosti. Morda so bili v razpravi še premalo poudarjeni in neobdelani problemi — drobni problemi — ki pa lahko v veliki meri pospešijo razvoj gostinstva in turizma in utrdijo zaupanje do gostinske mreže, ki si ga je — žal dostikrat — zaradi neiniciativnosti in neiznajdljivosti zapravila.

Tudi delavskemu samoupravljanju v gostinstvu — zlasti sezonskem, ki je značilno za Gorenjsko — je bilo precej govora. Vendar nekih konkretnejših zaključkov in sklepov ni bilo. Pozdraviti pa je treba iniciativo občnega zbora, da bi osnovali pri upravnem odboru posebno komisijo, ki naj bi proučevala probleme samoupravljanja v tej gospodarski panogi.

V vsej razpravi o gostinski problematiki pa je prišla do izraza potreba po strokovnih gostinskih kadrih. Očitno je, da zlasti kvalitetnih kadrov manjka. Občni zbor je sprejel sklep, da naj se republiška uredba o gostinstvu v toliko spremeni, da bi v občinskih komisijah za imenovanje direktorjev gostinskih podjetij, obvezno sodelovali tudi zastopniki gostinske zbornice, kar bi brez dvoma vplivalo na kakovostnejše odbiranje vodilnega gostinskega kadra. — Kaže, da bo treba omenjeno uredbo spremeniti tudi glede na možnosti zaposlevanja občasne delovne sile v zasebnih gostiščih. To velja predvsem za nekatere turistične postojanke v posameznih krajih, kjer se kaže potreba po zaposlovanju tuje delovne sile zlasti ob nedeljah in praznikih, ko se obisk znatno poveča.

Ob koncu občnega zbora so delegati izvolili novi upravni odbor in druge organe okrajne gostinske zbornice. I. A.

NEKATERA PODJETJA NE SPOŠTUJEJO DELOVNE ZAKONODAJE

V petek je imel upravni odbor Okrajne posredovalnice za delo v Kranju svojo redno sejo, kjer so razpravljali o potrditvi zaključnega računa in poslovnega poročila Posredovalnice. Domenili so se, da bodo vsa tista podjetja, pri katerih so ugotovili, da niso upoštevala predpisov o delovni zakonodaji, prijavili sodniku za prekrške. Do sedaj so pregledali le podjetja v kranjski in škofjeloški občini, z delom pa bodo nadaljevali še v ostalih občinah. Poročilo o kršitvi predpisov bodo poslali tudi Okrajnemu sindikalnemu svetu, Okrajnemu ljudskemu odboru Kranj in Tajništvu za delo pri OLO Kranj. Sklenili so tudi, da bodo v prihodnjih dneh sklicali konferenco občinskih posredovalnic za delo in referatov za delo, kjer se bodo pomenili o bodočem delu. Lj.

II. Okrajna konferenca LMS Kranj

MLADINA IN DELAVSKO UPRAVLJANJE

Kranj, 24. marca 1957.

Danes je bila v Kranju II. okrajna konferenca LMS Kranj, ki so se je razen 122 delegatov udeležili tudi organizacijski sekretar okrajnega komiteja ZK Albin Jensterle, sekretar OO SZDL Stane Prezelj, predsednik CK LMS Franček Mirtič, predsednica sveta za šolstvo OLO Kranj Smilja Gostiša, zastopniki OO DPM, Okrajne gasilske zveze, Okrajne strelske zveze, Okrajne zveze TVD »Partizan« in drugi. Referat o delu Okrajnega komiteja LMS je prebral predsednik komiteja Slavko Zalokar. Delegati so izvolili tudi nov 31-članski komite.

Razveseljivo je, da si je mladina v zadnjem času pridobila več mesta v organih družbenega in delavskega samoupravljanja kot ga je imela pred leti. Samo v delavskih svetih se je po zadnjih volitvah v te organe delavskega upravljanja število mladih podvojilo, tako, da je sedaj okoli 598 mladih ljudi v delavskih svetih. V večini primerov mladi ljudje s svojimi razpravami in predlogi prav nič ne zaostajajo za starejšimi tovariši. Po nekaterih podjetjih pa se še vedno izogibajo, da bi tudi mladino vključevali v delo organov upravljanja ali pa ne upoštevajo njihovih pripomb. Dobro je rešen ta problem ravno v tistih podjetjih, kjer so vodilni ljudje še mladi in so tam pripombe mladih ljudi bolj upoštevane. Okrajni komite je nudil mladim članom delavskih svetov pomoč z raznimi posvetovanji, predavanji in seminarji, kjer so si le-ti izpopolnjevali svoje znanje. Mladi ljudje so tudi zahtevali, da bi se sistem dela delavskih svetov spremenil tako, da bi bilo delo v teh organih bolj sproščeno, da bi imeli delavski sveti pri samoupravljanju več pravic, kar bodo zagovarjali tudi na kongresu delavskih svetov.

Razpravljali so tudi o delu šolske mladine, mladine na vasi ter o nekaterih škodljivih odnosih med mojstri in vajenci. Kritizirali so ozkosti nekaterih organizacij ZK, ki odklanjajo sprejem mladih v svojo organizacijo. Taki pojavi so pogosti predvsem na vasi. Lj.

S KRANJSKIH GRADBIŠČ

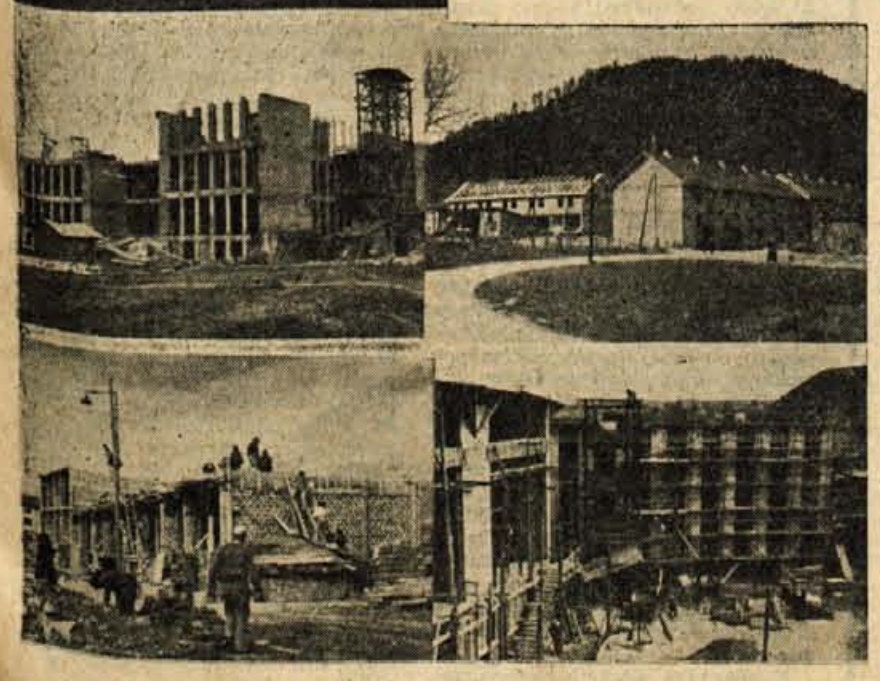

Levo zgoraj: otroški vrtec na Hujah. V sredini: tekstilna šola na Primskovem. Spodaj: bloki »Klasja« in »Standarda« na Hujah. Desno zgoraj: bloki »Tiskanine« v Stražišču. Spodaj: nova zgradba OLO.

naš razgovor

JAZ SEM GA VIDEL MED OTROKI

»Prosim, tovariš, kaj je to: revolucionar?«

Tako se je začel naš pomenek. Otroke je prizadelo. Kakor da jim je umrl dober prijatelj. Le pojmi niso bili jasni in nešteto je bilo vprašanj, ki jim sami niso vedeli odgovora. Zakaj le je bil Moša Pijade toliko let zaprt, če pa se je vse svoje življenje boril za zmago pravične stvari?

Deset rok hkrati se je dvignilo. Videl sem: govoriti ne bo treba, le usmerjati razgovor.

»Saj so še Tita zaprli. Ampak,« se je Janko že sam zmedel pri odgovoru »ali so potem... ali so mar vse zaprli?«

Že je odgovarjala Silva:

»Zapirali so tiste, ki so se jim zdeli nevarni.«

»Ali je bil strog? Hud?«

»Dober je bil,« trdi Marijan. »Jaz sem ga videl v filmu. Stal je sredi med otroki, se pogovarjal z njimi in se jim smejal. Pa otroci so se mu tudi smejali.«

Zdaj smo bili že v ognju. Govorili bi radi vsi hkrati; vsak je želel, da bi tisto, kar on vé o čiči Janku, zvedeli še vsi ostali. Rešila me je najmanjša med njimi:

»Radijski napovedovalec je pa ob prenosu jokal...«

V razredu je zavladala tišina.

Potem smo pisali kratek spis. Vsi so pisali resno, prizadeto. In potem so brali:

»Takih mož je malo. Vse življenje je delal in nikdar ni počival.« — »Jaz sem ga zdaj prvič videl na sliki. Bil je bolj majhne postave. Zdel se mi je šibak. Odlikovan je bil z Redom narodnega heroja in z Redom junaka socialističnega dela.« — »Tovariš Tito ga je imel rad. Skupaj sta delala.« — »Množice so se s solzami v očeh poslavljale od njega. Vsi so ga ljubili, ker je bil dober. Vse nas je imel rad.«

Začudeno sem gledal otroke. Ti njihovi stavki — saj niso njihovi... Ali pa —

Tedaj sem se zavedel:

Moša Pijade si je utrl pot do otroških src in tam našel pripravljeno mesto. Ne bo umrl, ker so ga vzljubili najmlajši... S.

TE DNI PO SVETU

△ Na redni petkovi tiskovni konferenci v državnem sekretariatu za zunanje zadeve v Beogradu je predstavnik sekretariata Branko Drašković odgovoril med drugim tudi na vprašanje dopisnika AFP o vsebini poslanice predsednika Tita egiptovskemu predsedniku Naserju. »Gre za prijateljsko pismo predsednika Tita, v katerem obvešča predsednika Naserja o svojih glediščih na nekatere mednarodne probleme,« je dejal Drašković.

△ Voditelji alžirskega upora so na sestanku z novinarji v Tunisu, ki se ga je udeležilo nad sto tujih novinarjev, pozvali francosko vlado, naj prizna alžirskemu narodu pravico do neodvisnosti in tako omogoči prenehanje triletne vojne v tej severnoafriški deželi.

△ Na razširjeni plenarni seji CK Komunistične partije Grčije v Moskvi so sklenili, da se bo bivši vodja grških komunističnih partizanov Markos, ki so ga pred leti odstranili z vodilnih položajev, vrnil na svoj položaj v CK KP Grčije.

△ Nekaj kilometrov od japonske obale je strmoglavilo v morje ameriško vojaško letalo, v katerem je bilo 57 potnikov, po večini žena in otrok ameriških vojakov, ki služijo na Japonskem, in deset članov posadke. Nesrečo je povzročil silovit tajfun. Menijo, da so se vsi potniki in vsi člani posadke ubili.

△ Doslej najpomembnejša posledica razgovorov med ameriškim predsednikom Eisenhowerjem in predsednikom angleške vlade Macmillanom je sklep, da bodo Združene države Amerike vstopile v bagdadski pakt. Člani bagdadskega vojaškega pakta so zdaj Anglija, Pakistan, Turčija, Irak in Iran.

△ V Moskvi so objavili besedilo pisma, ki ga je poslal predsednik sovjetske vlade Bulganin zahodnonemškemu kancelerju Adenauerju 18. marca letos. V pismu je rečeno, da se obe strani strinjata v tem, da je treba začeti stvarne korake za izboljšanje odnosov med obema državama. Vendar se o najvažnejšem vprašanju, o združitvi Nemčije, mnenja križajo.

△ Sueški prekop bo do 10. aprila popolnoma očiščen in ploven tudi za velike ladje. Pristojbine za ladje, ki zdaj že plujejo skozi prekop, pobirajo egiptovske oblasti.

△ Francoske vojaške in policijske sile nadaljujejo splošno ofenzivo proti alžirskim upornikom. Tudi uporniki so po mestih spet začeli z napadi. Njihovi komandosi so streljali in metali bombe na vojaške patrulje, policijske postaje in druga francoska oporišča.

△ Indonezijska vladna kriza po vseh znakih sodeč še ne bo kmalu končana. Doslej še ni uspelo sestaviti nove vlade, ker nekatere skupine nočejo vstopiti vanjo.

△ V ladjedelnicah v Dunquerqueu v Franciji je zaradi stavk prišlo do streljanja med delavci in policijo, pri katerem je bilo ranjenih 40 delavcev. Policija je uporabljala tudi bombe.

△ Avstrijski prosvetni minister je izdal odlok, po katerem v novem šolskem letu slovenščina ne bo več obvezni jezik na koroških srednjih šolah. Ostala pa bo neobvezen jezik.

△ Na Bermudih so včeraj objavili uradno sporočilo o štiridnevnih razgovorih med predsednikom ZDA Eisenhowerjem in britanskim premierjem Macmillanom. Oba državnika sta zadovoljna z razgovori in sta izrazila prepričanje v uspeh nadaljnjega sodelovanja med ZDA in Vel. Britanijo. Eisenhower je že odpotoval v ZDA.

△ Zahodnonemški zunanji minister von Brentano bo pojutrišnjem prispel v Indijo, kjer se bo razgovarjal z Nehrujem.

IZDAJA ČASOPISNO ZALOŽNIŠKO IN TISKARSKO PODJETJE »GORENJSKI TISK« / DIREKTOR SLAVKO BEZNIK / UREJA UREDNIŠKI ODBOR - ODGOVORNI UREDNIK MIRO ZAKRAJŠEK / TELEFON UREDNIŠTVA ŠT. 475, 397 — TELEFON UPRAVE ŠT. 475 / TEKOČI RAČUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU 61-KB-1-Ž-135 / IZHAJA OB PONEDELJKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DINARJEV, MESEČNA 50 DINARJEV

LJUDJE IN DOGODKI

EN SESTANEK IN DVA OBISKA

21 častnih topovskih salv je pozdravilo prihod predsednika ZDA Eisenhowerja na Bermude. Križarka »Canberra« se je zasidrala v pristanišču, z letal pa so medtem izstopili ostali trije udeleženci bermudske konference: britanski premier Macmillan, njegov zunanji minister Selwyn Lloyd in ameriški minister zunanjih zadev Dulles.

Na idiličnih otokih sredi prostranega Atlantskega oceana so se tako začeli razgovori med predstavniki Velike Britanije in ZDA. Odkar se je s sueško zadevo prelomil most med obema tradicionalnima zahodnima zaveznikoma, je bila vroča želja nove britanske vlade, da bi znova vzpostavili poprejšnje tesne odnose. Ta želja je postala toliko nujnejša in izrazitejša, kolikor je Britancem na Bližnjem vzhodu bolj trdo predlo. Nepremišljeni napad na mlado republiko ob Nilu je precej veljal britanske politike, gmotno in moralno, povrh pa jim je naložil še breme grenkega spoznanja, da so v povojnih razmerah obsojeni na drugorazredno vlogo: skratka, da igrajo v zahodnem koncertu le drugo violino in da brez Amerike ne zmorejo ničesar pomembnega več na lastno pest.

Odtod tudi sedanje prizadevanje, da bi vzpostavili poprejšnje dobre zavezniške odnose in da bi v družbi močnejšega prijatelja z onstran oceana ohranili vsaj še nekaj bistvenih koristi na Bližnjem vzhodu. Iz te želje tudi izhaja glavni dnevni red razgovorov na romantičnih otokih. Prvič želijo ukrojevalci zahodne diplomacije zakrpati luknje v uniformi anglo-ameriškega zavezništva, drugič pa sešiti novo enotno obleko za skupno politiko do Bližnjega vzhoda. To sta dve glavni nalogi, ki se jih lotevajo na Bermudih, mimo drugih, ki spričo važnosti prvih dveh ostajajo v senci. Pri tem je ugoden izid razgovorov o ponovnem tesnem sodelovanju med Veliko Britanijo in ZDA tudi prvi pogoj za uspešno skupno politiko na Bližnjem vzhodu. Zato so bile tudi izjave ob prihodu usmerjene predvsem k prvemu cilju. Eisenhower: »...v prihodnjih dneh lahko mnogo napravimo za okrepitev vezi med britanskim imperijem in ZDA.« Macmillan: »...nestrpno pričakujem začetek razgovorov, ki naj prispevajo k okrepitvi prijateljstva in sodelovanja med ZDA in Veliko Britanijo...«

Macmillan je torej optimist, kljub temu, da so se na domačem nebu zgrnili težki oblaki grozeče delavske stavke in da tudi na Bližnjem vzhodu še ni pogašena nevarno tleča žerjavica... Toda kljub vedremu nebu nad sončnimi bermudskimi otoki bo oblačno vreme drugod po svetu lahko precej vplivalo na razpoloženje anglo - ameriških sobesednikov.

— — —

Že tretjič v letu dni se je generalni sekretar ZN Dag Hammarskjöld odpravil na Bližnji vzhod. Vselej z nalogo ohraniti mir in pomiriit razgrete strasti, ki razvnemajo sovražna razpoloženja in ustvarjajo možnosti za vojne spopade. Ta posel ni nič kaj lahek, vloga »mednarodnega gasilca vojnih požarov« pa vse prej kot zavidanja vredna. Obakrat doslej je sicer obisk generalnega sekretarja trenutno utišal napeto razpoloženje, ni pa seveda odstranil njihovih korenin in globljih vzrokov. Zato je »premirje« po njegovih obiskih bilo le kratkotrajno. Po nekaj mesecih zatišja po prvem obisku je izbruhnila vojna, kmalu po drugem pa je nastala napetost glede Gaze in umika izraelskih čet. Zdaj je resolucijam Generalne skupščine, ki so terjale popoln umik z zasedenega egiptovskega ozemlja, v glavnem zadoščeno, ni pa še odstranjena nevarnost ponovnih nemirov. Izrael vnovič grozi z uporabo sile, njegovemu »bojevitemu« glasu pa se pridružujejo tudi drugi na Zahodu, ki jim miroljuben konec egiptovskega napada nikakor ni všeč. Z začetkom plovbe po ponovno usposobljenem sueškem prekopu, bodo spet izbruhnila stara nasprotja; vozel na Bližnjem vzhodu se tako spet zapleta, mednarodna napetost pa se na tem področju znova zaostruje.

Hammarskjöld je spet pred kočljivo nalogo: ohraniti komaj vzpostavljeni mir in pomiriti razburjene duhove. Čeprav so njegove pristojnosti omejene glede na splošne naloge in cilje ZN in pooblastila Generalne skupščine ZN, ga vendar v tem odgovornem poslanstvu spremljajo miroljubne želje svetovne javnosti in moralne opore teženj po ohranitvi miru v svetu.

V Kairu pa se te dni mudi tudi podpredsednik zveznega izvršnega sveta FLRJ Svetozar Vukmanović - Tempo. Med osemdnevnim bivanjem v Egiptu bo Svetozar Vukmanović osebni gost predsednika Naserja. Tesni odnosi med obema deželama, Egiptom in Jugoslavijo, bodo tako nedvomno zabeležili še en pomemben prispevek k njihovi krepitvi. Gospodarski in politični razgovori bodo vsekakor poglobili že dozdaj tesno sodelovanje med obema državama in tako koristili plodnim jugoslovansko - egiptovskim odnosom in stvari miru v svetu.

MARTIN TOMAŽIČ

v nedeljo smo zabeležili

ŽABNIČANI SO PRAZNOVALI TRETJI KRAJEVNI PRAZNIK

Žabnica, 24. marca.

Prebivalci Žabnice in okoliških vasi so slavili svoj tretji krajevni praznik. Sinoči so zakurili številne kresove, v zadružnem domu pa so pripravili akademijo. Učenci Industrijske šole Iskra so podali bogat program. Akademije se je udeležila polna dvorana domačinov. Danes dopoldne je bila na pokopališču v Žabnici žalna svečanost. **Čr.**

»PARTIZAN« NAKLO : »PARTIZAN« ŠK. LOKA 10:0

Naklo, 24. marca.

Danes popoldne je bila v Naklem odigrana prva nogometna tekma spomladanskega dela prvenstva Gorenjske med »Partizanom« Naklo in »Partizanom« Škofja Loka. Nakelčani so izgubili z rezultatom 10:0 (3:0).

KOŠARKA V KRANJU
Ljubljana : Triglav 88:58 (50:24)

Kranj, 24. marca.

Po daljšem času so imeli Kranjčani zopet priliko videti igro najboljših košarkarjev v državi. Tokrat je Triglav povabil v goste košarkarje Ljubljane, ki so lani zasedli 5. mesto v zvezni košarkarski ligi. Kranjčani so tekmo izgubili z razliko 30 košev, ki pa je, če pomislimo na kvaliteto ljubljanskih košarkarjev, zanje vsekakor uspeh.

Domači igralci so zlasti v 2. polčasu igrali zelo dobro. Manjka pa jim še preciznih metov od daleč. Pozna se jim tudi, da še nimajo za sabo tekem z močnejšimi nasprotniki. Najuspešnejši je bil Drago Petrič s 24 koši. **S. L.**

OTROCI ZANETILI POŽAR

V soboto zgodaj popoldne je izbruhnil gozdni požar na pobočju Mirce nad Jesenicami. Požar, ki so ga verjetno zanetili otroci, se je v trenutku razširil na površino 10 arov in bi povzročil ogromno škodo, če ga gasilci jeseniške železarne pod vodstvom poveljnika Novaka in mestni gasilci ne bi lokalizirali in pogasili.

»SVOBODA« IZ NOVE GORICE GOSTOVALA NA JESENICAH

V Delavskem domu na Jesenicah je koncertiral v soboto zvečer pevski oktet novogoriške »Svobode«. Program sta izpopolnili solistki Marica Bałohova in Stana Staničeva. Gostje so bili za kvalitetno izvedeni spored deležni zasluženega priznanja, žal pa tudi to pot Jeseničani niso pokazali kaj dosti zanimanja, saj dvorana ni bila polno zasedena.

VREME

Nestalno s pogostimi padavinami. Sredi tedna ohladitev in sneg do nižin.

naša kronika

V KRANJSKI ŠOLSKI KUHINJI SE HRANI 123 OTROK

Šolska kuhinja v Kranju je odprta že nekaj časa. S prostori je precej na tesnem, vendar so ti lepo urejeni. Zdaj, ko je zunaj pomlad, se otroci veliko zadržujejo na vrtu. V kuhinji se hrani 123 otrok-učencev osnovne šole in dijakov. Nekateri starejši pridejo tja samo na kosilo. Šolska kuhinja je obenem tudi zavetišče, kjer prebijejo otroci zaposlenih staršev večino dneva. Celodnevna oskrba znaša 75 dinarjev. Všteto je kosilo z dopoldansko in popoldansko malico. Mesečno znese to 2000 dinarjev, kar je glede na to, da za večino otrok skrbijo le matere, dovolj velika številka. Učenje in igro otrok nadzorujejo tri vzgojiteljice.

Letos bi ustanova rada uredila tudi vrt, nabavila nekaj vrtnih miz, žog in podobnih predmetov. Uprava pričakuje, da bo občinski ljudski odbor upoštevaš njihove potrebe v proračunu, sicer bodo prisiljeni zvišati oskrbnino. **J.**

FINŽGARJEVA »VERIGA« V LOKI

V soboto se je v KUD »Tone Šifrer« odprla zavesa za peto premiero v letošnji sezoni. Tokrat niso zaigrali stari, preizkušeni igralci, ampak mladina — gimnazijci, tisti, ki bodo nadaljevali bogato tradicijo. Tradicionalna vsakoletna predstava gimnazijcev bi skoraj morala odpasti zaradi preobremenjenosti dvorane, zato so jó vključili v redni program gledališča KUD »Tone Šifrer« in v premierski abonma. **K. J.**

NEPOZABNO UMETNIŠKO DOŽIVETJE

Preteklo sredo so bili kranjski ljubitelji koncertov deležni redkega umetniškega užitka, ki ga je v okviru abonmajskega koncerta posredoval violinist Igor Ozim. Pri klavirju je bil prof. M. Lipovšek.

Vsa izvajana dela tega zelo zahtevnega koncertnega sporeda so bila podana tako kot si jih more želeti le razvajeno uho zahtevnega poslušalca. Umetniška intenziteta obeh umetnikov je prišla ta večer do popolnega izraza. Interpretaciji ni manjkalo notranjega umetniškega doživljanja, poetičnosti in smisla za logično povezavo glasbenih misli.

Končni vtisi številnih poslušalcev, ki so tokrat tesno zasedli dvorano, so bili docela isti: zares umetniško doživetje, kakršnih je Kranj le malo doživel. Takšnega navdušenja, ki je prevezlo publiko ta večer in priznanje, ki sta ga bila deležna umetnika, menda še ni zabeležila kranjska glasbena kronika. Violinist Igor Ozim pa je tokrat znova dokazal, da je umetnik evropskega slovesa. **S.**

PRIPRAVLJAJO SE ZA VOLITVE DELAVSKIH SVETOV

Občinski sindikalni svet na Bledu je pretekli četrtek sklical širše posvetovanje sindikalnega aktiva. Prisostvovali so zastopniki vseh sindikalnih podružnic, predsedniki delavskih svetov in upravnih odborov in razpravljali o bodočih volitvah novih delavskih svetov in delegatov za kongres delavskih svetov Jugoslavije. — Člani sekretariata so navzoče seznanili, kakšne so naloge sindikalnih podružnic in sedanjih delavskih svetov pri delu. Posebno bodo morali skrbeti za to, da se bo zboljšala sestava novih delavskih svetov, v katere naj bi vključevali tudi nove, mlade sile.

K zboljšanju dela sindikalnih aktivov in delavskih svetov je v zadnjem času prispevala posebna komisija za družbeno in delavsko samoupravljanje, ki jo je izvolil občinski odbro SZDL. Doslej je ista napravila podrobno analizo dela šolskih odborov, hišnih svetov, organov samoupravljanja pri ljudskih odborih in v gostinstvu. **-jb**

SPET GOZDNI POŽARI

V četrtek zvečer se je pojavil ogenj v pečinah pod Srednjim vrhom nad Martuljkom. — Podrast in drevje, oboje je gorelo z visokim plamenom. Samo zaradi razbitega in skalnatega terena se ogenj ni mogel razširiti, čeprav se je pojavljal vedno znova na mestih, kjer ga nihče ne bi pričakoval. — V petek pa je gorelo v Podkužah, vendar je gasilcem, ki so takoj prihiteli, uspelo požar zadušiti, preden je postal resnično nevaren. — Teren od Podkuž do Martuljka je posebno nevaren in so na tem področju gozdni požari povzročili že veliko škodo narodnemu gospodarstvu, zato okoliške gasilske čete zelo hitro reagirajo na vsak pojav ognja. **S.**

11. PONEDELJEK

KUPČIJA S ČLOVEKOM

Večkrat sem ga zasledila na živinskem trgu. Vedno je bilo okoli njega polno kmetov, njegovih sosedov. Znal je govoriti, mnogo govoriti. Videti je bilo, da je dokaj premožen in to je v resnici tudi bil. Kasneje sem zvedela, da je oče več otrok. Toda včasih sem ga srečala v kaj čudni družbi žensk. Sicer pa — njegova stvar. Skoro bi pozabila na ta srečanja, če...

Če ga ne bi pred nedavnim videla pri kaj čudnem delu — kupčiji s človekom. Sedel je za mizo in se pogovarjal s sosedom, poleg njega je bil njegov sin in nasproti plaha sosedova hči. Boječe je pogledovala zdaj očeta, zdaj soseda, kdaj pa kdaj se je zazrla v sina — svojega bodočega ženina. Ta ji ni vračal pogledov. Slonel je za mizo, lasje so mu viseli prek čela, veke je imel zabuhle in oči rdeče. Nič kaj mikaven ni bil pogled nanj, na njegov od vina spačeni obraz. Na suknjiču so se kazali sledovi sline, ki mu je silila iz ust. Videti je bilo, da nič ne sliši in nič ne vidi. Tako sta soseda tudi želela...

»Daj Miha, primakni k doti tistega telička, potem ti dam sina...«

»Janez, ne bodi vendar tak. Ne morem, zares ne morem, saj veš, da moram še tri oženiti.«

»Pa nič!«

Vsi so obmolknili. Sinova glava je omahnila na mizo. Samo zaradi vina? — kdo ve?

»Miha, ne bodi skopuh. Daj vendar, saj ga bomo na obceti pojedli in še za štefan bom plačal.«

Miha se je zazrl v hčer. Najbogatejšega ženina v vasi bo dobila. To ni kar tako, ničesar ji ne bo manjkalo. Kaj zato, če se niti ne poznata, se bosta že navadila. Razen tega pa — še za štefan bo plačal. Z levo roko je potegnil dekle k sebi.

»Daj nevesta, presekaj — drži!«

Dekle je udarilo po dveh robatih rokah in presekalo...

»Še štefan na mizo!«

Dekle je skrivaj odšlo proti domu. Oni so popivali in se veselili. Na čigav račun...?

Po ušesih ji je neprestano udarjalo — daj, presekaj, presekaj... in — ne-ve-sta... Saj ve o njem le to, da mu bo oče zapustil kmetijo, pa kaj zato...! Vsiljevala se ji je predstava pijanca, razkuštranega, umazanega, zabuhlega... Temu naj bo žena? Saj sama nima niti 20 let.

Pri obeh sosedih so se pripravljali na veliko slavnost. Pri štefanu vina je bila v hipu odločena usoda mladih dveh, ki sta se morala čez tri dni, brez vsakega ugovora ali prigovora, poročiti. Njiju ni nihče vprašal, kot da sta le mrtva predmeta, za katera sta soseda sklenila kupčijo, kupčijo, da bi sama še bolj obogatila.

Čez tri dni sta se poročila. Čez tri dni sta se preselila v isto sobo in postala mož in žena...

Mož pijan, mlada žena nesrečna — sama...

—ČA

gorenjski obveščevalec

ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Zdravstveni dom Kranj, Poljska pot 8, telefon 218, naročila za prevoz bolnikov telefon 04.

MALI OGLASI

Iščem šiviljo na dom. Naslov v upravi.

Izgubil sem denarnico od Tatinca do Sp. Bele — proti Predvoru 5. marca **z 1700 din denarja in dokumenti.** Prosim najditelja naj jo proti nagradi vrne na upravo lista.

Prodam enostanovanjsko hišo, novo, dograjeno leta 1955, s 4300 kvadratnih metrov velikim sadnim vrtom. Nahaja se **na lepem kraju Gorenjske** — med Ljubljano in Kranjem. Dopise pošljite na JUGOREKLAM, Ljubljana, Kidričeva 5.

Prodam malo rabljene **posteljne** mreže in beli pol **športni voziček.** Naslov v upravi lista.

Podpisani Potočnik Anton, stanujoč Stirpnik št. 5, p. Selca nad Šk. Loko, **preklicujem** vse, kar sem neresničnega govoril o Potočniku Viku iz Stirpnika št. 9. — Potočnik Anton.

Sprejmem upokojenko, ki bi dnevno od 7. do 15. ure varovala 4 mesece starega otroka. Naslov v upravi.

Izgubil sem ključe motornega kolesa »Jawe« iz Šk. Loke do Stražišča pri Kranju. Poštenega najditelja prosim, naj jih vrne na upravo Gozdne drevesnice, Šk. Loka.

Podpisana **preklicujem** svoje trditve, da bi Bukovec Karel iz Jesenic zastrupil konja, ker so take trditve neresnične. — Krivec Jožica, Jesenice, Toneta Čufarja št. 115.

OBJAVE

Predavanja

Ljudska univerza Kranj prireja v četrtek 28. marca ob 19.30. uri v I. gimnaziji **predavanje.** Mirko Kambič: **Od Ljubljane do New Yorka.** Potopis v barvnih diapozitivih.

Trgovsko podjetje »Kurivo« Kranj, telefon 192 obvešča cenjene potrošnike, da razprodaja fižolovke in palice za paradižnike po znižanih cenah — komad po din 7 in 5. Dalje priporoča potrošnikom, da se poslužujejo potrošniškega kredita za nakup premoga. Kredit bodo dajale banke in hranilnice od 1. 3. do 30. 7. tl. delavcem in uslužbencem s posredovanjem podjetij, uradov in ustanov, ostalim **potrošnikom neposredno.** Te ugodnosti se lahko poslužujejo tudi potrošniki, ki stanujejo v hišah s centralnim ogrevanjem po hišnih svetih preko stanovanjske skupnosti. Poslužujte se zgoraj navedenih ugodnosti pravočasno.

VSEM ODBORNIKOM OKRAJNEGA ZBORA IN ZBORA PROIZVAJALCEV OLO KRANJ

Na podlagi 1. točke 126. člena v zvezi z 2. odstavkom 127. člena zakona o okrajnih ljudskih odborih (Uradni list LRS, štev. 19-89/52) sklicujem

22. SKUPNO SEJO OBEH ZBOROV

Okraj. ljud. odbora Kranj, ki bo v **četrtek dne 28. marca 1957 ob pol 9. uri** v sejni dvorani OLO Kranj. Za sejo predlagam naslednji

dnevni red:

1. Obrazložitev predlogov odlokov o gradbenih okoliših,
2. Imenovanje komisije za arondacijo kmetijske šole Poljče,
3. Sprememba v upravnem odboru Bolnice Jesenice,
4. Izvolitev občasnih sodnikov Okrožnega gospodarskega sodišča v Ljubljani.

Po končani skupni seji bosta ločeni seji obeh zborov in sicer

20. SEJA OKRAJNEGA ZBORA IN 23. SEJA ZBORA PROIZVAJALCEV, za katerega predlagam naslednji enak

dnevni red:

1. Predlog odlokov o gradbenih okoliših,
2. Predlog sklepa o povračilu stroškov odbornikom ter članom svetov in drugih kolegijskih organov OLO,
3. Sklepanje o garancijah gospodarskim organizacijam:
   a) Iskra Kranj
   b) TIO Lesce,
   c) Tovarni lepenke Tržič
4. Predlog odločbe o spremembi odločbe o ustanovitvi Pokrajinskega muzeja za Gorenjsko v Kranju,
5. Sklepanje o spremembi roka za plačilo anuitet za posojilo iz okrajnega investicijskega sklada:
   a) podj. »Marmor« Hotavlje,
   b) podj. »LIP« Češnjica,
   c) podj. Vino – Gorenjka, Jesenice,
   d) Opekarni Češnjevek.
6. Sklepanje o soglasju za premestitev postaje LM Predoslje in za določitev števila delovnih mest,
7. Sklepanje o potrditvi pravilnika o plačah Bolnice Jesenice,
8. Predlog sklepa o predlaganju zaključnih računov občinskim ljudskim odborom.

Na dnevnem redu seje **okrajnega zbora** je še:

9. Sklepanje o pritožbi proti odločbi ObLO (Runo Tržič).

Na seji **zbora proizvajalcev** je še:

9. Sklepanje o potrditvi odločb ObLO o določitvi nove amortizacijske stopnje gospodarskim organizacijam:
   a) Trg. podjetju OZZ Kranj,
   b) Trgovskemu podjetju Ribnik - Eksport, Jesenice,
   c) Bombažni predil. in tkalnici Tržič,
   d) Elektro, Žirovnica,
   e) Elektrarni Sava, Kranj,
   f) Projektu, Kranj.

Seja okrajnega zbora bo v sejni dvorani OLO, seja zbora proizvajalcev pa v zgornji dvorani Sindikalnega doma v Kranju.

Podpredsednik OLO
Dušan Horjak l. r.

ZAHVALA

Vsem, ki ste ob prezgodnji izgubi naše nenadomestljive mame

FRANČIŠKE OMAN, roj. ŠUBIC

sočustvovali z nami, jo v tako lepem številu pospremili na njen poslednji dom in pokrili njen grob s svežim cvetjem — iskrena hvala. Posebej se zahvaljujem č. duhovniku in Jemčevim.

Žalujoči: sestre, hčerke in sinovi z družinami. - Davča.

KINO

KINO »STORŽIČ« KRANJ

Od 25. do 27. marca, ameriški film »VESELO UDARI PO SKRBI«, ob 16., 18. in 20. uri — zadnjikrat.

28. marca, amer. barvni film »TUJEC V SEDLU«, ob 16., 18. in 20. uri.

KINO »TRIGLAV« PRIMSKOVO

26. marca, amer. barvni film »TUJEC V SEDLU« ob 20. uri.

KINO »SVOBODA« STRAŽIŠČE

27. marca, amer. barvni film »TUJEC V SEDLU«, ob 16. in 20. uri.

KINO »RADIO« JESENICE

25. in 26. marca, avstrij. film »ZDAJ SMO PA TAM«, ob 18. in 20. uri.

27. in 28. marca, amer. film »ONA IŠČE SREČO«, ob 18. in 20. uri.

KINO »PLAVŽ« JESENICE

26. marca, amer. barvni film »SIN ALI BABE«, ob 18. in 20. uri.

28. marca, avstrijski film »ZDAJ SMO PA TAM«, ob 18. in 20. uri.

KINO ŽIROVNICA

27. marca, amer. barvni film »SIN ALI BABE«.

KINO DOVJE MOJSTRANA

27. marca, avstrijski film »ZDAJ SMO PA TAM«.

KINO RADOVLJICA

26. in 27. marca, italijan. film »PESMI Z ULICE«. V torek ob 20. uri, ter v sredo ob 17.30 in 20. uri.

GLEDALIŠČE

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Torek 26. marca ob 16. uri — Red D in izven. Alojz Remec: »MAGDA«.

Četrtek 28. marca ob 16. in 20. uri gostovanje v Škofji Loki. Alojz Remec: »MAGDA«.

GIBANJE PREBIVALSTVA

V KRANJU

Poročili so se: Janez Mrak, posestnik in Marija Luzar, tov. delavka.

V KROPI

V februarju so se poročili: Jelka Barbuč, delavka in Gregor Smrekar, strojni delavec; Janez Lazar, obratovodja in Tončka Hopus.

Rodile so: Marija Peternelj, uslužbenka — deklico. Vsi so zaposleni v tovarni »Plamen«.

§§ S SODIŠČA

V PIJANOSTI JE UNIČEVAL OBCESTNE JARKE

Štefan Panker se je 17. decembra lani vračal pijan iz Radovljice proti Lescam. Ko se je zaradi pijanosti zaletel na cesti med Radovljico in Lescami v obcestni leseni kol, je v jezi polomil med potjo kar 12 takih kolov, ki jih je cestna uprava postavila zaradi varnosti prometa pozimi. Sodišče ga je obsodilo na 15 dni zapora, Cestni upravi pa bo moral plačati polomljene kole v znesku 2600 dinarjev.

Po sklepu seje z dne 26. februarja 1957 razpisuje personalna komisija Okrajnega ljudskega odbora Kranj

NATEČAJ

za naslednja nezasedena delovna mesta cestarjev v Upravi za ceste Okrajnega ljudskega odbora Kranj:

za cesto Mengeš—Komenda—Cerklje—Visoko	od km	15.500	do km	19.081
za cesto Št. Vid—Tacen—Smledik—Kranj	od km	12.500	do km	15.000
za cesto Šk. Loka—Črni kal—Blegoš	od km	4.000	do km	8.000
za cesto Šk. Loka—Črni kal—Blegoš	od km	8.000	do km	12.000
za cesto Šk. Loka—Črni kal—Blegoš	od km	12.000	do km	16.000
za cesto Šk. Loka—Črni kal—Blegoš	od km	16.000	do km	20.000
za cesto Podrošt—Sorica—Danje	od km	0.000	do km	3.500
za cesto Naklo—Kokrica—Britof—Senčur	od km	0.000	do km	4.500
za cesto Kranj—Golnik—Križe z odcepom na Kokrico	od km	2.000	do km	5.000
za cesto Kranj—Golnik—Križe z odcepom na Kokrico	od km	8.000	do km	11.000
za cesto Kranj—Golnik—Križe z odcepom na Kokrico	od km	11.000	do km	14.219
za cesto Kokrica—Preddvor	od km	0.000	do km	5.640
za cesto Goriče—Preddvor, z odcepom na Tenetiše	od km	0.000	do km	2.360
za cesto Podnart—Radovljica—Lesce	od km	3.500	do km	7.500
za cesto Podvin—Žirovnica	od km	0.000	do km	3.015
za cesto Radovljica—Zapuže	od km	0.000	do km	3.267
za cesto Lesce—Hraše	od km	0.000	do km	2.049
za cesto Rečica—Zaka—Mlino in Bled—Zasip	od km	0.000	do km	1.895
za cesto Rečica—Zaka—Mlino in Bled—Zasip	do km	0.000	do km	3.419
za cesto Rečica—Zaka—Mlino in Bled—Zasip	od km	0.000	do km	0.631
za cesto Krnica—Zg. Radovna	od km	1.000	do km	5.000
za cesto Jesenice—Gorje—Bled	od km	4.000	do km	7.000
za cesto Jesenice—Gorje—Bled	od km	9.500	do km	12.086
za cesto Lipnica—Kropa—Jamnik	od km	3.000	do km	6.550
za cesto Boh. Bistrica—Rovtarica Rudno	od km	21.000	do km	24.500

Kandidati se lahko prijavijo do 15. aprila 1957. Pogoj za sprejem je strokovnost kvalificiranega ali vsaj polkvalificiranega delavca gradbene stroke. Prošnji je treba priložiti življenjepis in podatke o kvalifikaciji in dosedanji zaposlitvi.

ŠPORT V ŠPORT

Bo končno res dobil Kranj športni stadion?

Kranjski športniki se v zadnjem času zelo močno bavijo z mislijo, kako čimprej dograditi športno igrišče ob kopališču. Načrti so že izdelani, dobre volje ne manjka, in tako morda res lahko upamo, da bo v kratkem na prostoru, kjer so sedaj kupi smeti in neizravnane zemlje, zrasel športni objekt, ki je Kranju tako zelo potreben.

Preveč bi bilo opisovati vso dolgo zgodovino izgradnje tega športnega igrišča, saj so ga začeli »graditi« že pred 16 leti. Doslej so začenjali že štirikrat, a nobenkrat niso prišli dosti dlje od začetka.

Za prvi april pa kljub neresnemu dnevu napovedujejo povsem resen začetek. Menda se bodo ta dan začela obsežna zemeljska dela, ki bodo zaključena najpozneje do 25. maja, Titovega rojstnega dneva — Dneva mladosti.

Nedvomno bodo agilnim športnikom pri njihovem prizadevanju pomagala vsa društva in podjetja. Le delo mora biti zastavljeno smotrno in seveda — ne bo smelo, tako kot je to že v tradiciji, ostati kar na začetku, ali pa celo pri besedah. Dosedanji »rezultati« pri izgradnji kranjskega stadiona so napravili namreč skeptike celo iz najbolj navdušenih pristašev novega stadiona.

Nemara ne bi bilo nesmiselno razmišljati tudi o tem, da bi se k izgradnji stadiona v poletnih mesecih pritegnilo mladinske delovne brigade. Skratka, izkoristiti bi bilo treba vse možnosti, da se izgradnja športnega stadiona v Kranju končno izpelje do konca.

Tokrat naj bi bil zadnji začetek! Kranjskim športnikom samo želimo, da bi bilo to res. Ob tem pa samo še majhna pripomba: to je v mnogočem odvisno tudi od njih samih.

ABC

»KURIRSKI SMUK« V MEDJEM DOLU

V počastitev spomina leta 1945 padlih kurirjev je organiziral terenski odbor ZB Javornik — Koroška Bela v nedeljo v Medjem dolu »Kurirski smuk«. Udeležilo se ga je lepo število bivših borcev, članov ZB in prebivalcev Javornika ter Koroške Bele.

Kaj je potrebnejše?

(Nadaljevanje s 1. strani)

predpisano dietno hrano, drugod v Kranju pa ni lokala, kjer bi ustrezno hrano lahko dobili. Upoštevati moramo tudi, da so glavni obiskovalci restavracije prav mladi ljudje. Sem zahajajo največ zato, ker se tu lahko najceneje najedo. Kam bodo šli potem vsi stalni in priložnostni obiskovalci mlečne restavracije?

Ko je mladina zvedela, da mislijo restavracijo zapreti, so mnogi odločno protestirali proti takemu ukrepu, kar kaže, da so se mladi delavci in dijaki tako navezali na ta lokal, da ga ne morejo več pogrešati.

Občinski ljudski odbor v Kranju si prizadeva, da bi Mlečna restavracija dobila ustrezne prostore. V ta namen bo prispeval tudi del sredstev, prav pa bi bilo, da bi tudi nekatere druge organizacije primaknile svoj del. Po vseh izjavah se bosta Občinski ljudski odbor kakor tudi Rdeči križ borila, da se prostori čimprej uredijo in da se mlečna restavracija ne bo ukinila.

Ne moremo sicer reči, katero podjetje je bolj potrebno. Brez potrebe ni bilo prav gotovo nobeno ustanovljeno. Vprašamo se pa lahko, koliko je umestno vprašanje zastopnika podjetja Slovenija šport iz Ljubljane, ki je želel, da se še ta sedanji prostor restavracije dodeli podjetju Slovenija šport? **Lj.**

Republiško prvenstvo v skokih

LANGUS — PRVAK

Planica, 24. marca.

Danes je bilo tukaj na 80 in 35-metrski skakalnici republiško prvenstvo za člane in mladince. Pri članih je tekmovalo samo 12 skakalcev, ker jih nekaj ni štartalo, nekateri pa so odstopili ali bili izločeni. Vsak tekmovalec je izvedel tri skoke — enega poizkusnega in dva v konkurenci. Skoraj ves čas tekmovanja je rosil dež, tako da je bil še tisti sneg, kolikor ga je bilo, precej zmehčan. Zaradi tega so bile možne le tri serije skokov.

Tudi danes je Langus pokazal svojo kvaliteto ter zmagal s precejšnjo razliko v točkah. Dosegel je najdaljši skok 81 m. Njegov najnevarnejši tekmec Zidar je pri zadnjem skoku odstopil, tako da je Langus ostal brez resnejše konkurence in z lahkoto postal republiški prvak. Rezultati so bili naslednji:

1. Jože Langus, Jesenice 74 in 81 m (221 točk).
2. Albin Rogelj (Enotnost) 69, 72,5 m (199 točk).
3. Albin Adlešič (Enotnost) 69, 73 m (193 točk).
4. Milan Rojina (Enotnost) 65, 67,5 m (184 točk).
5. Janez Gorišek (Enotnost) 63, 65 m (179 točk).

Na 35-metrski skakalnici pa so se za prvo mesto pomerili mladinci. Udeležba je bila zelo velika, saj je tekmovalo okoli 45 skakalcev. Izvedli so le 2 skoka v konkurenci, ker sneg ni več dopuščal. Zmagal je Božo Jemc (Bled) z 208,5 točkami, najboljši tekmovalec »Triglava« Jernej Toporž pa se je s 164,4 točkami plasiral na 15. mesto.

Vrstni red:

1. Božo Jemc (Bled) 27,5, 35,5 m (208,5 točk).
2. Marjan Tesar (Mojstrana) 35 m, 34,5 m (199,5 točk).
3. Edi Slivnik (Jesenice) 34.5 m, 36 m (199 točk). **M.**

Jeseni bo stekla žičnica na Krvavec

Krvavec, 23. marca.

Danes je OLO Kranj sklical na Krvavcu komisijo, ki si je ogledala teren za gradnjo žičnice. Navzoči so bili predstavniki OLO Kranj in OLO Ljubljana, zastopniki podjetja SAP-Turistbiro iz Ljubljane kot investitorja, zastopniki podjetja Žičnica, Planinskega društva Kranj, Planinske zveze Slovenije, ObLO Cerklje in drugi.

Komisija je ugotovila, da je razpoložljiva žičnica primerna za ta teren in da bo v glavnem potekala po že pred leti predvideni trasi, iz Zanjivice do Gospinca pod Krvavcem. Dolga bo 2400 m z višinsko razliko 880 m. To bo sedežna žičnica z nekaj zaprtimi kabinami in zmogljivostjo 150 oseb na uro. Za dosego obširnih smučarskih terenov bodo v naslednji fazi zgradili še okoli 400 m dolgo sedežnico izpod vrha Krvavca v Tiho dolino. Sklenjeno je bilo, da se takoj izdela glavni projekt, opravijo terenske meritve in potrebni poseki. Z gradnjo pa bodo začeli takoj, ko bodo odobreni načrti, tako da bo žičnica na jesen že stekla. Uredili bodo tudi dovozno cesto od Cerkelj skozi Samgrad do Zanjivca. Glede na perspektivni razvoj Krvavca kot bodočega visokogorskega in letoviščarskega centra bo treba takoj izdelati urbanistični načrt za celotno krvavško področje, ker se že sedaj javljajo številni interesenti za postavitev weekend hišic. **Čr.**

V kranjskem derbyju zmagal »Triglav«

TRIGLAV : MLADOST 6:4 (3:1)

Kranj, 24. marca.

Za današnji derbi je bilo precejšnje zanimanje, saj se je na igrišču Triglava zbralo preko 1000 gledalcev, ki pa z današnjo igro niso bili zadovoljni. Prvi gol je dosegel Jocif in tako povedel Mladost v vodstvo. Nekaj minut zatem pa je Mihelčič iz 11 metrov izenačin. Kmalu za tem je Triglav dosegel drugi gol. Strelec je bil Brezar III. V tem delu je bil poškodovan vratar Mladosti, kmalu za tem je padel tretji gol za Triglav. V drugem polčasu pa se je slika na igrišču precej spremenila. Mladost je zaigrala bolje in je bila povsem enakovredna domačim igralcem. Zlasti se je odlikoval Medemedović, ki je dosegel tri gole za Mladost. Za Triglav pa so v drugem polčasu dosegli gole še Horvat, Krašovec in Brezar I.

Zadnji športni rezultati

ZVEZNA LIGA

Spartak	: Crvena zvezda	1:1
Hajduk	: Dinamo	3:0
Zagreb	: Lokomotiva	2:2
Partizan	: Sarajevo	3:1
BSK	: Vardar	0:0
Velež	: Budućnost	2:1
Vojvodina	: Radnički	0:0

EKIPNO PRVENSTVO LRS V NAMIZNEM TENISU

1. Ljubljana, 2. Triglav Kranj, 3. Jesenice.

GORENJSKI NOGOMETAŠI SE PRIPRAVLJAJO NA POMLADANSKO SEZONO

»Triglav« bo 31. marca v polni formi

»Trenirati smo začeli že v prvi polovici januarja« je začel aktivni igralec in trener kranjskega moštva tov. Brezar, ko sem ga vprašal, kako se je »Triglav« pripravljal na ponoven start v Ljubljansko - primorski ligi. »S treningom smo nadaljevali na terenu takoj, ko je bilo vreme ugodno. Treniramo trikrat na teden in to zelo ostro, tako da bo imel ob začetku prvenstva vsak igralec precejšnjo kondicijo. Igralcev je precej in ne bo težav pri sestavljanju moštva. Vsak bo moral resno trenirati in pokazati vse kar zna, če bo hotel igrati v prvem moštvu. Spomladi začnemo z nekaterimi novimi igralci, ki so se na nedavnih trening tekmah kar dobro obnesli. To so predvsem Kraševec, ki se je vrnil z odsluženja vojaškega roka, Bajželj in Toni z Lesc, ki pa še nima pravice nastopa na prvenstvenih tekmah. Od ekipe, ki je nastopala jeseni, bo manjkal samo Štular II., ki si je pred nedavnim poškodoval nogo. Poškodba je zelo resna in verjetno ne bo mogel igrati vso pomladansko sezono. Proti koncu lanske sezone nas je močno mučilo vprašanje vratarja, ki pa bo sedaj rešeno, ker bo Arsič zopet redno nastopal.«

Na vprašanje, kako se bodo uvrstili, je Brezar dejal: »Letos moramo bit prvaki! Smo morda bližje cilju kot kdaj koli poprej. Čeprav nas »Grafičar« in »Krim« zasledujeta le z dvema točkama razlike, upam da ne bomo zdrknili navzdol. Moštvo je sestavljeno iz samih mladih igralcev! Važno je le, da se še bolj spoznamo med seboj in uigramo, potem pa bomo lahko dosegali iste uspehe, kot so jih kranjski nogometaši že dosegali v letih 1950 in 1951! Neprijetno mi je govoriti o tem, kdo bo izpadel iz lige«, je odvrnil nazadnje vprašanje tov. Brezar. »Mislim, da je najresnejši kandidat »Mladost« iz Stražišča. Morda se bodo še v drugem delu popravili, kar bi vsekakor želel. Drugi, ki naj bi zapustil ligo, pa mislim, da bo Nova Gorica, ker jo je mnogo njenih standardnih igralcev zapustilo in prestopilo k Braniku iz Solkana.« **M.**

ROMAN SLIKANICA ZANIMIVOSTI FILM

ZADNJA STRAN

VIGENC 24

MILAN MALI NAŠEK KONIČ — ROMAN

Dominik je hodil od enega do drugega in preizkušal mehove. Bili so raztrgani, sapa je hropla v njih kakor v bolnih pljučih, železni vzvodi so tako presunljivo cvilili in ječali, da mu je šel srh po hrbtu. Očividno se jih že leta in leta ni nihče zmenil.

Potem se je ogledal za orodjem. V zatikih na steni so zijale zarjavele klešče, kladiva so bila razmetana kar po tleh. Večinoma imela polomljene ročaje. Bilo mu je jasno, da tudi orodja in nihče popravljal. Kadar se je kaj polomilo, so delavci med brkljarijo poiskali drugo, staro pa so zavrgli. Orodja je bilo mnogo premalo za tako velik vigenc, najbrž so ga delavci kradli in odnašali domov. Vse je bilo tako zanikrno, da je začutil globoko jezo na starega Gašperina. Tako bolan vendar ni bil, da bi ne mogel kdaj pa kdaj pogledati v vigence! Bolezen ga je priklepala na posteljo samo poldrugo leto, tu pa je bil nered, ki se je nabiral morda desetletja. Eh, kako vse drugače je bilo pri Globočniku! Tam je moral vsak kovač skrbeti za svoje orodje. Stari Globočnik ni noben dan pozabil pogledati v vigence. Stal je nekaj časa na pragu in potem je šel počasi, z rokami na hrbtu, od ognjišča do ognjišča. Dominik se je natanko spominjal, kako neprijetno mu je bilo vsakokrat, kadar je čutil, da ga gospodar gleda. Zdelo se mu je, da mu roka kar noče obračati kladiva kakor bi bilo treba. Znojil se je in razbijal, dokler ni stari pokimal in šel k drugemu. „To je bila dobra šola," si je mislil Dominik. Začel je pobirati raztreseno, polomljeno orodje in ga metati na kup. Potem je nabral tisto, ki je bilo še za rabo in ga razvrstil po zatikih. Ogledal si je tudi bruno pod stropom, bilo je okajeno in vegasto, najbrž ne bo dolgo držalo.

Skozi odprta vrata je vleklo in Dominiku so roke otrpnile od mraza. Pomencal si jih je, nato pa je šel po kovačnici in izbiral ognjišče. Odločil se je za tisto, pri katerem so delali doslej. Meh je bil še dober. Mislil je, da mu bo eno ognjišče za zdaj zadostovalo; vedel je, da s tistimi nekaj goldinarji, ki jih je imel, ne bo mogel začeti na veliko. Ko pa je pomislil, da bo začel delati na svoj račun, ga je prevzelo nepojmljivo veselje. Moral je vzeti kladivo in ga preizkusiti. Tako prijetno je bilo čuti znani zvok, ki ga ni slišal, odkar je zaradi vojaščine moral pustiti delo pri Globočniku. Oče je storil pametno, da mu je preskrbel Gašperinov vigenc...

Potrkaval je s kladivom po naklu in čutil, da ga zvok opaja. Vigenci... Ko je bil še otrok, so ga prijeli, vseskozi so ga držali, ni mogel biti brez njih. Na vsem svetu ni nič lepšega kot plavži, v katerih se tali železna ruda, nič ni bolj vabljivega kot prekladati težke pogače surovega železa. In žareča ognjišča, razbeljena žica, nakovala, kladiva! Joj, kako dolgo je trpelo, preden se je naučil prav obračati „cajen", koliko zaušnic so mu pritisnili Globočnikovi mojstri in hlapci, preden je znal skovati sekanec! Končno pa se mu je posrečilo, da je v ritem svojih rok ujel „cajen" in kladivo, znal je vmes pritrkavati, kakor stari kovači. In malo, samo še malo, pa bo začel delati in delal bo zase. Zase...

Naslonil se je na nakovalo. S priprtimi očmi je sanjal, kako se bo tod delalo. Ravno pravi čas je ujel spodnji vigenc, drugače bi ga bil Globočnik prehitel. Kaj pa, če bo Ana naposled dala Globočniku zgornji, veliki vigenc? Dominik se je zamislil.

NAJLEPŠE ŽENE SVETA

Eden najbolj znanih fotoreporterjev na svetu, Phillippe Halsman, je v lanskem letu prepotoval nad 100.000 kilometrov skozi šestnajst držav z eno samo nalogo: zbrati fotografske posnetke najlepših žen sveta. Iz zbirke podjetnega Amerikanca smo izbrali nekaj najznačilnejših posnetkov. — **Spodaj desno:** 22-letna Japonka Hiroko Maruyna iz Tokija. Oblečena je v slavnostno japonsko nošo »furisode«. Po poklicu je manekenka. **Spodaj v sredi:** dve indijski lepotici — 20-letna Dhuru Kripalani in 18-letna Kamla Malhotra. **Spodaj levo:** 19-letna Švedinja Edith Scob. **Zgoraj v sredi:** Brazilijanka Yvonilda Ferreira iz Ria de Janeira je stara 18 let in dela v trgovini. **Zgoraj desno:** 17-letna Italijanka Rosana Schiaffino iz Genove je že igrala v manjših vlogah v filmu in seveda želi postati filmska igralka.

Zgodovinski in drugi paberki z Gorenjske

Radovljiška okolica je bila obljudena že v starodavnih časih, kar se da zanesljivo sklepati po spomenikih iz rimske dobe v mestu samem in v okolici. Kdaj je bila Radovljica naseljena, se ne da zgodovinsko ugotoviti. V začetku srednjega veka pa je bil kraj že obljuden in v njem postavljena prva bivališča. Prvotni mestni grb je nosil sliko moža, ki drži v eni roki kolo, v drugi pa mesto. Nekateri zgodovinarji domnevajo zaradi tega, da je bil ustanovitelj mesta kolar in da odtod tudi nemško ime Radmannsdorf. Seveda je to malo verjetno in je nasprotno dokazano, da je bilo že prvotno ime mesta slovansko. Novejši grb ima namreč samo kolo kot znak slovanskega sončnega boga Rodole. Ime pa izvira iz imena Radman (Rado).

V dobi svojega obstoja je imela Radovljica razne gospodarje. V začetku srednjega veka je bila podložna oglejskim patriarhom, ki so izročali svoja posestva v fevd raznim znamenitim rodbinam. V 14. stoletju je bila last mogočnih grofov Ortenburških. Njihovemu imetju je pripadal tudi lipniški grad Wallenburg, ki je stal blizu vrha visokega hriba na desnem bregu Save. Po izumrtju Ortenburžanov so leta 1418 prešla njihova obširna posestva v last celjskih grofov. Zadnji Celjan Ulrik II. je podelil Radovljičanom razne pravice. Dovolil je, da smejo na malo prodajati sol in da sme radovljiški sodnik razsojevati v vseh sporih, ki se dogode v trgu. Po njegovi nasilni smrti v Beogradu so za celjsko dediščino nastali hudi boji, v katerih je dal poveljnik Lamberg Radovljico zažgati. Ulrikova vdova je kmalu potem sklenila s cesarjem Friderikom IV. mir in mu izročila obširna posestva z Radovljico vred. Cesar je uvidel, da se mora povzročena škoda popraviti in je za to tudi skrbel. Med drugim je dovolil tržanom, da so smeli sprejemati med občane tudi tujce. Prisega, ki je bila poleg pristojbine v denarju pogoj za sprejem, se je vršila v slovenskem in nemškem jeziku. Kot last Habsburžanov je postala Radovljica deželnoknežji trg in kmalu nato mesto, ki se prvič omenja leta 1510 za časa cesarja Maksimilijana I., ki je v mestu prepovedal vse nemestne gostilne, ker so bile meščanom v škodo.

V začetku 16. stoletja je bilo mesto v polnem razmahu. Imelo je sodnijo, vinotrštvo in kupčijo s soljo, mitnice pa razen v mestu še v Bohinju in na Jesenicah, kar je mestu donašalo lepe dohodke. Cesar Jožef II. je poleg potrditve starih pravic leta 1784 podelil Radovljičanom še pravico tržnega dneva vsak torek. Zaradi slabega gospodarstva mestnih očetov pa je občina lezla vedno bolj v dolgove, tako da je bilo po dvornem ukazu leta 1787 mesto z vsemi pravicami, svoboščinami in dohodki izročeno tedanjemu lastniku graščine grofu Vincenciju Thurnu. Tako je mesto zapravilo samoupravo in pravice, ki so mu jih podelili razni vladarji ter padlo pod grajsko upravo, kakor že nekoč v dobi Ortenburških grofov.

24

93. — Polonica je upihnila leščerbo! Ko je Nande videl, da je vse mirno, se je vrnil k oknu.

»Ali greš?« vpraša on.

Deklica je že stopila po veži in prijela za kljuko vežnih vrat, kar ji udari na uho divji krik od zunaj.

Ta trenutek se odpro tudi duri materine sobe, vsa prestrašena zakliče mati v temo: »Kaj pa je, Polona?«

Dekle se je prestrašilo in bliskoma skočilo nazaj v sobo.

94. — Pred hišo se začuje streljanje. Polona plane skozi vrata, a naprej ne more. Zgrudi se na pragu.

Čez nekoliko časa udari nekdo trdo na vežna vrata.

»Odprite!«

Zmedeni ženski se nista znašli, nekdo je udaril s puškinim kopitom po vratih, da je odletel zapah.

Pred vrati je stal komisar Mulej in ukazal: »Posvetite semkaj!«

»Prizor, ki se je pokazal ob luči, je bil res nenavaden.

95. Na tleh pred Poloničnim oknom je ležal zvezan Nande. Iz rane na čelu mu je lila kri.

»Ti si!« je kriknila prestrašena Mozolka in se stresla.

Nekaj korakov od Nandeta je ležal Pavlek. Mozolka je planila k njemu in na ves glas zavreščala: »Pavlek, Pavlek, kaj so te ubili?« Otrok ni ničesar odgovoril, iz ust mu je vrela kri. Mozolki so povedali, da je Pavlek skočil Nandetu za vrat, in da ga je rokovnjač z vso silo sunil v prsi.

96. V tem trenutku pride četa vojakov: med seboj imajo vklenjenega Tončka, za njimi pa trije nosijo brdskega pisarja.

»Kaj pa je z njim?« pokaže Mulej na pisarja.

Poveljnik oddelka mu pove, da ni počakal na klic straže, zato je vojak skočil za njim in ga zabodel.

Nandetove oči so se srečale s Tončkovimi: »Skupaj bova visela, izdajalec!«

Polonica se je zaklenila v izbo in čeprav jo je prišla mati večkrat klicat, se ni oglasila.